

Over het voorkomen van *Adistemia watsoni* (WOLLASTON, 1871) in België (Coleoptera : Lathridiidae)

door

G. HAGHEBAERT

Abstract. On the occurrence of *Adistemia watsoni* (WOLLASTON, 1871) in Belgium (Coleoptera : Lathridiidae). Since the year of its discovery in 1962 the species was found several times in the region of Brussels. Some new faunistic data are given from the central part of the Belgian coast.

Résumé. De l'occurrence d'*Adistemia watsoni* (WOLLASTON, 1871) en Belgique (Coleoptera : Lathridiidae). Dans un aperçu général on décrit la dispersion du Lathridiide *Adistemia watsoni* en Belgique. Depuis l'année de sa découverte en 1962, cette espèce a été observée cinq fois dans la région bruxelloise. Deux autres observations sont signalées à Ostende.

Deze Lathridiidae werd beschreven als *Lathridius watsoni*, in het jaar van zijn ontdekking door T.V. WOLLASTON, terwijl *Adistemia* als nieuw genus beschreven werd door H.C. FALL in 1899. Deze microcoleopteer werd voor het eerst ontdekt door W. WATSON in 1871, die 4 ex. vond op een muur binnenshuis te Funchal (Madeira). Vervolgens werd *A. watsoni* gevonden in Centraal-Frankrijk, Portugal, Canarische Eilanden, Kaap de Goede Hoop, Algerië, Washington, Mexico, Venezuela en Chili, en recenter in Groot-Britannië (1912), Nederland (1935) en Duitsland (1959). In 1962 werd de soort voor het eerst gevonden in België door GAUTIER te Ganshoren. In de daaropvolgende decennia werden diverse waarnemingen gedaan in de provincie Brabant :

Wesenbeek IX-1965, 4 ex. (leg. TAVENIER, coll. K.B.I.N.)

Brussel VI-1971, 10 ex. (leg. COX, coll. K.B.I.N.)

Brussel VI-1972, 2 ex. (leg. DESSART, coll. K.B.I.N.)

Brussel VI-1974, 1 ex. (leg. JARLET, coll. BOOSTEN).

Al deze vondsten werden gedaan in woningen.

Enkele jaren later trof ik in september 1983 een nog levend exemplaar aan in een insektendoos in mijn voormalige woonplaats te Mariakerke, en in maart 1985 vond ik een reeks exemplaren in een woning in het stadscentrum van Oostende. Het blijkt dus te gaan om een cosmopolitische, synantrofe soort waarvan het areaal uitbreiding neemt.

In september 1959 werden voor het eerst in een natuurlijk biotoop een aantal adulten gevonden in een nest van een wilde duif in de streek van Hamburg. Uit Groot-Britannië wordt melding gemaakt van drie «outdoor occurrences» van *Adistemia watsoni*. In april 1980 werd er een enkel exemplaar gevonden in een komposthoop in een tuin te Stourbridge (West Midlands). Drie exemplaren werden gevonden in een tuin in de omgeving van Londen (1971) en een derde waarneming kwam uit Oundle Northants (Cambridgeshire, 1979).

Adistemia watsoni is gemakkelijk te onderscheiden van alle andere Lathridiidae door de opmerkelijke samensmelting van het midden van het eerste

zichtbare sterniet en het metasternum, met het verdwijnen van de naad. Zijn afmetingen (1,3 - 1,6 mm) zijn er ongetwijfeld de oorzaak van dat deze soort vrij zelden gevonden wordt, en ze is denkkelijk heel wat algemener dan de meldingen suggereren. Een volledige beschrijving van larve, pop en imago is gegeven door HINTON. Uit het genus *Adistemia* worden nog twee soorten beschreven uit Chili : *A. bicarinata* BEL, 1899 en *A. rileyi* HINTON, 1941 uit Peru.

Literatuur

Damoiseau, R., 1965. Un Lathridiidae nouveau de la faune belge. *Bull. Ann. Soc. r. ent. Belg.* **101** : LXV.

Fall, H.C., 1899. Revision of the Lathridiidae of Boreal America. *Trans. Amer. Ent. Soc.* **26**.

Hinton, 1945. Monograph of the beetles associated with stored products. *Brit. Mus. Nat. Hist.* **142**.

Hugentobler, H., 1965. Sonderbare Lebensweise eines adventivkäfers. *Ent. Blätt.* **61**.

Lefkovitch, L., 1960. *Adistemia watsoni* in a bird's nest in Hamburg. *Ent. Mitt.*, Hamburg **27**.

Mosely, K. A., 1981. An outdoor occurrence of *Adistemia watsoni* at Stourbridge. *Ent. Mon. Mag.* **117**.

Welch, R.C., 1984. *Adistemia watsoni* in Cambridgeshire. *Ent. Mon. Mag.* **120**.

Wollaston, T.V., 1871. On additions to the Atlantic Coleoptera. *Trans. Ent. Soc. Lond.* 1871.

G. Haghebaert : Smet de Naeyerlaan 52, B-8400 Oostende.

Boekbesprekingen

Bishop, O. : *Kleine Pflanzen - selbst erforscht.*

64,5 x 19 cm, 64 p., 9 foto's en 114 tekeningen, Frankh'sche Verlagshandlung, Postfach 640, D-7000 Stuttgart 1, 1985, gekartonneerd, DM 19,80. (ISBN 3-440-05542-6).

Kleine planten zelf kweken is ook een boekje uit de Kosmos-reeks om jeugdige lezers zeer dicht bij het gebeuren in de natuur te betrekken. Onze dagelijkse wereld steekt vol wonderen. Men moet ze alleen maar kunnen waarnemen en beleven. Overal vindt men levende wezentjes. De groene plantjes hebben iedere denkbare levensruimte veroverd zowel op het land als in het water. Hun determinatie en bestudering kan wel eens een avontuur worden. Daarvoor is dit boekje geschreven. Het behandelt allerlei soorten, beschrijft hun levenswijze en hun biotoop en stelt vele inlichtingen ter beschikking om er onderzoekingen en experimenten mee uit te voeren. Zonder veel materiaal of kosten en zelfs heel het huisgezin kan er bij betrokken worden.

Zo wordt b.v. uitgelegd hoe men een mossen-djungle kan aanleggen waar men kan naar kijken en dromen alsof men een oerwoud-safari zou meemaken. We leren planten wortelschieten om ze te vermeerderen, zowel langs kopstekken als met bladstekken. We gaan varens zaaien, een fles-sentuin aanleggen en wieren kweken. Om vele kruiden te leren kennen kunnen we best een herbarium van gedroogde planten en kruiden verzamelen en een kruidentuin aanleggen. Het kweken en bestuderen van vleesetende planten vraagt al wat meer aandacht. Onbeperkt zijn de tips om de geïnteresseerde natuurvriend - zowel oudere als jongere - te boeien en te helpen zodat men wel het hele jaar rond plantenbelevissen kan meemaken.

ir. V.F. Naveau

Bishop, O. : *Kleine Tiere - selbst erforscht.*

24,5 x 19 cm, 64 p., 142 tekeningen, Frankh'sche Verlagshandlung, Postfach 640, D-7000 Stuttgart 1, 1985, gebonden, DM 19,80 (ISBN 3-440-05550-7).

Kleine dieren zelf kweken is één van de boekjes uit een hele Kosmos-reeks waarin jeugdige lezers zeer dicht bij het gebeuren in de natuur betrokken worden. Altijd opnieuw als men rondneust in een tuin, op het veld, in de bossen of parken, langs grachten of beken, in weiden of plas-sen, treft men allerlei interessante kleine diertjes aan : spinnen tussen de struiken, kevertjes tussen de bladgrond of rupsen van verschillende vlinders op de brandnetels. Vele van die alledaagse dier-